

**YIRIK TASHILOTLAR
LARGE ORGANIZATIONS
КРУПНЫЕ ОРГАНИЗАЦИИ**

Andijon mashinasozlik instituti talabasi

Mirzamahmudova Xurshida Abdujalil qizi

Email: xurshidamirzamahmudova4@gmail.com

Andijon, O'zbekiston

Telefon raqam: +998 95 399 54 51

Ilmiy rahbar: "Axborot texnologiyalari" kafedrası assisenti

Yokubjonov Sardorbek Sobitjon o'g'li

Annotatsiya: *Mazkur tezisda yirik tashkilotlar uchun boshqarish tizimini yaratish jarayoni tahlil etiladi. Boshqarish tizimining muhim komponentlari, metodologiyalari va strategiyalari keltiriladi. Tizimning samaradorligini oshirish uchun zarur bo'lgan innovatsiyalar va ilg'or boshqaruv amalyotlari ko'rib chiqiladi. Ushbu tadqiqot natijalari yirik tashkilotlar uchun samarali boshqarish tizimini ishlab chiqish va implementatsiya qilishda qo'llanilishi mumkin.*

Abstract: *This thesis analyzes the process of creating a management system for large organizations. Important components, methodologies and strategies of the management system are presented. Innovations and advanced management practices necessary to increase the efficiency of the system are considered. The results of this research can be used in the development and implementation of an effective management system for large organizations.*

Аннотация: *В данной диссертации анализируется процесс создания системы управления для крупных организаций. Представлены важные компоненты, методологии и стратегии системы управления. Рассмотрены инновации и передовые практики управления, необходимые для повышения эффективности системы. Результаты данного исследования могут быть*

использованы при разработке и внедрении эффективной системы управления крупными организациями.

Kalit so‘zlar: Boshqarish tizimi, yirik tashkilotlar, innovatsiyalar, samaradorlik, strategiya, metodologiya, jarayonlarni boshqarish.

Kirish

Yirik tashkilotlar zamonaviy iqtisodiyotda muhim ro‘l o‘ynaydi. Ularning samarali boshqarilishi esa nafaqat ichki jarayonlarning samaradorligini oshiradi, balki tashqi muhit bilan o‘zaro munosabatlarni yaxshilaydi. Ushbu tezisda yirik tashkilotlar uchun boshqarish tizimini yaratish jarayoni, asosiy tamoyillari va usullari keng yoritiladi.

Boshqarish tizimining asosiy tamoyillari ma’lumotlarni to‘plash, tahlil qilish va ularga asoslanib qarorlar qabul qilishdir. Tashkilotlar zamonaviy analitika va katta ma’lumotlar texnologiyalaridan foydalanish orqali strategik qarorlarni samarali ravishda qabul qilishlari mumkin. Yirik tashkilotlar ko‘p qirrali va murakkab tuzilmalarga ega. Shu sababli, boshqarish tizimi tashkilotning ichki jarayonlarini va tashkiliy strukturasini optimallashtirishni ta’minlashi kerak. Innovatsiyalar tashkilotlar uchun raqobatdosh ustunlik yaratishda muhim ahamiyatga ega.

Boshqarish tizimlari innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlashi va ularni amaliyotga tadbiq etishi zarur. Boshqarish tizimini yaratish jarayoni tahlil va rejalashtirish bosqichidan boshlanadi. Bu bosqichda tashkilotning mavjud holati, imkoniyatlari va xavflari tahlil qilinadi. Tizimning asosiy komponentlari belgilanganidan so‘ng, ularning o‘zaro aloqalari va jarayonlar ishlab chiqiladi.

Bu bosqichda yuqori samaradorlikka erishish uchun zarur bo‘lgan usullar va mexanizmlar aniqlanadi. Yaratilgan boshqarish tizimi amaliyotga joriy etiladi. Bu jarayon davomida tashkilot ichidagi xodimlar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan aloqalar o‘rnatilishi muhimdir. Tizim joriy etilgandan so‘ng, uning samaradorligi muntazam ravishda kuzatilishi va baholanib borilishi zarur.

Bu jarayon boshqarish tizimining doimiy ravishda takomillashtirilishi uchun muhimdir. Ma’lumotlar to‘plash va tahlil qilish yirik tashkilotlarda qaror qabul qilish

jarayonini yuqori samarali qilishga yordam beradi. Boshqaruv jarayonida statistik tahlil, katta ma'lumotlar (Big Data) va analitik vositalardan foydalanish zarur.

Misol uchun, muloqot va aloqalar uchun CRM tizimlaridan foydalanish, mijozlarning ehtiyojlarini aniqlash va ular bo'yicha strategiyalar ishlab chiqishga imkon beradi. Innovatsiyalar tashkilotning raqobatbardoshligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Yirik tashkilotlar o'z boshqaruv tizimlarida innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlashi va yangi texnologiyalarni joriy etishi lozim.

Masalan, sun'iy intellekt (AI) va avtomatlashtirish jarayonlarini samarali qilishi mumkin. Tez o'zgarayotgan biznes muhitida moslashuvchanlik zarur. Boshqarish tizimlari yangi vaziyatlarga tezda moslashish imkonini beradigan yondashuvlarni o'z ichiga olishi kerak. Masalan, Agile metodologiyasidan foydalanish orqali loyiha jarayonlarini moslashuvchan qilish va xodimlar o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish mumkin.

Bulutli hisoblash, IoT (Internet of Things) va sun'iy intellekt (AI) kabi raqamli texnologiyalar yirik tashkilotlar boshqaruv tizimlarini yanada samarali qilishda qo'llaniladi. Masalan, IoT qurilmasi yordamida ishlab chiqarish jarayonlarini kuzatish va optimallashtirish mumkin.

Xulosa:

Yirik tashkilotlar uchun boshqarish tizimini yaratish jarayoni murakkab va ko'p bosqichli bo'lib, u bir qator tamoyillar va metodologiyalarni o'z ichiga oladi. Samarali boshqaruv tizimlari innovatsiyalarni o'z ichiga olishi va ichki jarayonlarni optimallashtirishi kerak. Zamonaviy sharoitlarda tashkilotlar o'zgarishlarga tez moslashish qobiliyatiga ega bo'lishi zarur. Ushbu tezis orqali yirik tashkilotlar boshqaruvining asosiy tamoyillari, jarayonlari va ularning muvaffaqiyatli implementatsiyasi haqida kengroq ma'lumot beriladi.

Foydalanilgan Adabiyotlar

1. Drucker, P. F. (2001). Management: Tasks, Responsibilities, Practices. HarperBusiness.
2. Mintzberg, H. (1979). The Structuring of Organizations: A Synthesis of the Research. Prentice-Hall.

3. Porter, M. E. (1996). What is Strategy? Harvard Business Review.
4. Kotter, J. P. (1996). Leading Change. Harvard Business Review Press.